

KÖPRÜLÜ FÂZIL AHMED PAŞA'NIN İZMİR'DEKİ VAKIFLARINA AİT HİCRİ 1141 TARİHLİ BİR MUHASEBE BİLANÇOSU

GİRİŞ

Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa, Köprülü Mehmed Paşa'nın büyük oğludur. Fâzıl Ahmed Paşa, H.1045(M.1635-36) tarihinde Amasya'ya bağlı Vezir - Köprü kasabasında dünyaya gelmiştir.¹ Annesi Havza'nın Kayacık çiftliğinden Yusuf Ağa'nın kızı Ayşe Hanım idi. Küçük yaşta getirildiği İstanbul'da eğitimi tamamlamış ve önce haric sonra dahil müderrisi olmuştur. "Paşa-zâde " demekle ün yapmış ve bu devirde dersleri rağbet görmüştür. 1657'de Sahn-ı semân müderrisi olmuştur. Kendisi uzun boylu, dolgun vücutlu , iri gözlü , yuvarlak çehreli , muhatabına hürmet ve itimat telkin eden, vakarlı bir zat olarak tasvir edilmektedir. ² Bir süre sonra bu mesleği bırakarak, idâri görev almıştır.Babasının sadâreti sırasında Erzurum ve Şam valiliklerinde bulunmuş, Haleb Beylerbeyliğine tayin edilmiş ise de vazifesi başına hareket edemeden sadâret kaymakamlığına davet olunmuştur. Babasının Edirne'de rahatsızlanarak vefat etmesi üzerine, IV. Mehmed Fazıl Ahmed Paşa'yı sadrazamlığa tayin etmiştir. ³

Köprülü Fazıl Ahmed Paşa sadarete geçer geçmez, Erdel meselesi ile ilgilendi. 1662'de Osmanlı ordusu Erdel'i aldı. Bu Habsburglarla bir savaşın başlamasına sebep oldu. 1663'de Slovakya'da yeralan Uyvar fethedilip, batıdaki en geniş hududlara ulaşarak burada bir eyalet kuruldu. Ertesi yıl Osmanlılar Raab suyunu geçerken yenilgiye uğradılar. Fakat kendileride ağır kayıplar veren Habsburglar, Fransa tehdidinin de etkisi ile barış istediler. 1664'de imzalanan Vasvar anlaşması ile Osmanlılar Erdel'in kendi hakimiyetlerinde olduğunu tasdik ettirerek savaş hedeflerine ulaşmış oldular. İkinci olarak da uzun süredir ihmal edilmiş olan Girit meselesine ağırlık verildi. 1666'da Girit'e çıkan Osmanlı kuvvetleri , üç yıl sonra çok iyi tahkim edilmiş olan Kandiye'yi alarak, Girit'i Osmanlı toprağı haline getirdiler. ⁴

Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın sadareti döneminde, Girit ve Erdel meseleleri halledildiği gibi, Rus ve Leh baskılarına maruz kalan Ukrayna Kazaklarına da yardım edilmiştir. Podolya arazisine hakim olunarak, sınır daha da kuzeye çekilmiştir. Neticede Lehistan'ın barış istemesiyle, Bucaş (1672) ve Zorawna (1676) antlaşmaları ile Podolya ve Kamaniçe Osmanlı toprakları haline gelmiştir. ⁵

Sokollu Mehmed Paşa'dan sonra en uzun süre tahta kalmış olan Köprülü Fazıl Ahmed Paşa, çok hasta olduğu halde padişahın arkasından Edirne'ye hareket edince yolda

¹ İsmail Hami Danişmend, "Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa", *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronoloji*, C. 5, İstanbul 1971, S.43

² M. Tayyib Gökbiğgin, "Köprülüler", *İslâm Ansiklopedisi*, ss. 897 - 902; Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmani*, I, İstanbul 1971, s.222.

³ "Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın Sadareti", *Osmanlı Ansiklopedisi, Tarih, Medeniyet, Kültür*, IV, İstanbul, 1993, s. 142.

⁴ Feridun Emecen, "Askerî Başarılar İçin Aranan Çare: Köprülüler", *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, I, İstanbul, 1994, s.53.

⁵ Feridun Emecen, *a.g.m.*, s.53.

hastalığı daha da ağırlaşmış ve Kara - Biber Çiftliğinde (Çorlu ile Karıştıran arasında) 3 Teşrin-i sani 1676'da vefat etmiştir. Cenazesi İstanbul'a getirilerek babasının medfün olduğu, Çemberlitaş yakınındaki türbeye defnedilmiştir.⁶

Köprülü Fazıl Ahmed Paşa babasının tavsiyesine uyarak Anadolu, Rumeli ve İstanbul'daki hayır işlerine önem vermiştir. Başlıca hayratı ise; İstanbul'da Divanyolun'da babasının camii yanında kütüphane, sebîl, çeşme, Çemberlitaş'ta babasının Vezirhanı yakınında mescid, İzmir'de han, hamam, bedesten, suyolu, medrese, köprüler, çeşmeler, Uyvar'da cami, Kamanıçe'de camii, Kandiy'e de camii, Kalkandelende köprü, Karasu üzerinde ağaçköprü, yine bu civarda Ahmedabad'a yakın cami, mescid, 2 han , 25 dükkân ve 200 ev'dir.⁷

I. VEZİR HANLARI

Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın İzmir'de Büyük Vezir Hanı ve Küçük Vezir Hanı adını taşıyan iki hanı bulunmakta idi. Bu hanlar İzmir'in Kasab Hızır mahallesinde, yanlı yol - bedestanı ile Hisar Camii ve Eski Belediye binası havalisinde bulunuyordu.⁸ Bugünkü yeri Selvili Han'ın kuzeyi ile Girid Hanı'nın doğusunda kalan Mimar Kemalettin Caddesi ile 1326 ve 1330. sokakların keşiştiği bölgede idi.⁹

1669'da tamamlanacak olan Girit Seferi için, Köprülü Fazıl Ahmed Paşa tarafından İzmir bir donanma ve mühimmat üssü olarak kullanılmıştır.¹⁰ Bu yıllarda gelişmekte olan bir ticaret merkezi olarak İzmir, bütün dikkatleri üzerine toplamıştır. Avrupalı tüccarların olduğu kadar, Osmanlı tüccar tebası ve İranlı tüccarların da sıklıkla ziyaret ettiği şehir, İzmir Gümrük Emini Hüseyin Ağa'nın da tesiriyle Osmanlı idarecilerinin ilgisini çekmeyi başarmıştır. İzmir'de 1667-1677 yılları arasında İngiliz konsoloslu olarak bulunan, Paul Rycout Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın şehirde yaptığı değişiklikleri gözlemlemiştir. Bu değişikliklerin başında bedesten , gümrük binası ve han yapılması gelmektedir.¹¹ Bedesten yapılırken büyük blok taşlar kullanılmış, bina tamamlandığında ise İzmir gayet güzel görünümlü bir binaya sahip olmuştur. Bu binada bütün malî işler ve ticarî malların alınıp satıldığı dükkânlar bulunmakta idi.¹²

Denizden kazanılan dolma zemin üzerine de 1675'de Gümrük binası yapılmıştır. Bundan böyle İzmir limanına giren yabancı gemilerin tamamının yükleme ve boşaltma işlerini gümrük binasından yapılması için de İstanbul'dan, bir ferman çıkarılmıştır.¹³

Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın yaptırmaya başladığı fakat ancak ölümünden sonra (1677) tamamlanan *Vezir Hanı* bir ordu kalabileceğ kadar genişti.¹⁴ Bu binanın yapımında eski tiyatro binasının taşları kullanılmıştır.¹⁵ Köprülü Fazıl Ahmed

⁶ Tayyib Gökbilgin, *a.g. madde*, s. 902.

⁷ a.g.y. ss. 902 - 903.

⁸ M. Münir Aktepe, "İzmir Hanları ve Çarşıları Hakkında Ön Bilgi " , *Yst. Üniv. Edb. Fak. Tarih Dergisi*, Sayı:25, Ystambul, 1971, s.146.

⁹ Bozkurt Ersoy, *İzmir Hanları* , Ankara, 1991, s.119 ; Çınar Atay, *Tarih İçinde İzmir*, İzmir, 1978, 9.paf,158. ada.

¹⁰ Necmi Ülker, "Bizans'ın Son Dönemlerinden Cumhuriyet Devrine Kadar İzmir (XIV-XX. Yüzyıllar) , *İzmir*, Ankara, 1993, s.84.

¹¹ Necmi Ülker, "Batılı Gözlemcilerle Göre XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında İzmir şehri ve Ticarî Sorunları", *XVII ve XVIII. Yüzyıllarda İzmir şehri Tarihi*, I, İzmir, 1994, ss.11-13.

¹² Necmi Ülker, "The Rise of İzmir, 1688- 1740", *The University of Michigan*, 1974, Basılmamış Doktora Tezi, s.37.

¹³ Necmi Ülker, "Batılı Gözlemcilerle Göre ... " , s. 12-13.

¹⁴ Tuncer Baykara, *İzmir Şehri ve Tarihi*, İzmir, 1974, s.50.

¹⁵ Richard Chandler, *Travels in Asia Minor 1764 -1765*, London, 1971, s.53, 59.

Paşa'nın 25 Safer 1089 tarihli vakfiyesine göre ; İzmir'de Kasap Hızır Mahallesinde bulunan Büyük Vezir Hanı altta 50 ve üstte 54 odadan meydana geliyordu. yine bu hana bitişik altta 17 oda, 1 mahzen ve üstte 18 odadan oluşan Küçük Hanı bulunmaktaydı. Büyük Hanın bitişiğinde de 44 aded dükkânı olan Bedesten yer almaktaydı. ¹⁶ yoğun olarak Gayri müslimlerin dükkânları tarafından işgal edilen Büyük ve Küçük Vezir Han şehrin oldukça dikkat çeken bir ticaret merkezi haline gelmiştir. ¹⁷ İzmir'de bulunan diğer binaların aksine büyük bölümü taştan yapılan vezir hanları 1922'deki büyük yangında ¹⁸ hasar görmüş ve geri kalan harap duvarları ise belediye tarafından yıkılmıştır. ¹⁹

II. HİCRİ 1141 (M.1728-1729) TARİHLİ MUHASEBE BİLANÇOSU

Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Büyük ve Küçük hanları ile bunlar çevresindeki binaların gelir ve giderlerini havi bir senelik muhasebe bilançosu , *İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivi Cevdet İktisat Tasnifinde* 922 numarada bulunmaktadır. Söz konusu vesika sekiz sahifeden oluşan ortası dikili büyük boy bir defter şeklindedir. Vesikanın aslında bulunan sahife başlarındaki katlanma ve yıpranma dolayısıyla bu bölümlerdeki yazılar okunamamaktadır. Bu sebeple metinde tarafımızdan ya konu göz önünde bulundurularak okunmuş ya da (eksik) ibaresiyle belirtilmiştir. Vesikanın yeni harflere çevirisini verirken iki sahifeyi bir sahifede toplayan fotokopi gözönünde bulundurularak (I//A - I//B) şeklinde sahife belirtilerek okuyucuya kolaylık sağlanması düşünülmüştür. Zira metnin aslında sahife numarası bulunmamaktadır. Metinde bilhassa gayri müslimlerin isimlerinden okunuşlarından emin olamadıklarımız , ismin yanına konulan (?) işareti ile belirtilmiştir. Malzeme isimlerinde de aynı usul izlenmiştir. Hiçbir anlam verip, okuyamadığımız kelimeler ise (.....) şeklinde yeri boş bırakılmıştır.

Cevdet İktisat Tasnifi 922 numarada bulunan vesika vakfın kâtibi Hacı Mehmed tarafından hazırlanmıştır. Vesikadaki kayıtlar H. 1141 Muharreminden sene sonuna kadar tutulan vakfın İzmir'deki , bütün gelir ve giderini havidir. Vesikadan , H. 1141 (M. 1728 -1729) senesinde vakfın müteveli kaimmakamının Genç Osman Ağa olduğunu öğreniyoruz.

Cevdet İktisat Tasnifi 922 numarada bulunan vesikaya göre İzmir'de Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın gelir getiren akarata şöyledir (ss. I// A - III// B);

Büyük Han iki katlıdır. Üst katta odalar ile küçük odaları , alt katında ise mahzenler bulunmaktadır. Ve Büyük Hanın kapı arasında denizcilerin toplanıp yemek yedikleri mankalar ²⁰ ile hana bitişik dükkânlar mevcuttur. Bunlar genellikle gayri müslimlere kiraya verilmiştir.

Küçük Hanın ise üst katta odaları , alt katta mahzenleri bulunmaktadır. Ayrıca Küçük Hana bitişik olarak da bir miktar dükkân vardır. Bunlar da genellikle gayri müslimlere kiraya verilmişlerdir.

¹⁶ Köprülü Fazıl Ahmed Paşa 'ya Ait Vakfiye için Bknz. İzmir Vakıflar Bölge Müdürlüğü Dosya Numara 138 ve 94. Ayrıca Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın vakfiyesinin İzmir ile ilgili kısmı M. Münir Aktepe, "İzmir Çeşmeleri", *Üç İzmir*, İstanbul, 1992, s. 104-105'te yayınlanmıştır. Bakınız Ek I (Tablo VI)

¹⁷ Çınar Atay, *a.g.e.*, s.45

¹⁸ Müller Wiener, "Der Bazar von İzmir", *Mitteilungen der Fränkischen Geographischen Gesellschaft*, 27/28, 1980/1981, s.427.

¹⁹ M.Münir Aktepe, "İzmir Hanları...", s.147.

²⁰ James W.Redhouse, *A Turkish and English Lexicon* , İstanbul, 1992, s.1663.

Frenkhane , Gümrük ve çevresinde dükkânlar bulunmaktadır.

Bezzazistana bitişik, kara ve deniz tarafındaki dükkânlar da çoğunlukla gayri müslimlere kiralanmışlardır.

Son olarak da Camii ve hendekte bir miktar dükkân vardır. Buradaki dükkânların diğerlerinde sadece kiracıların isimleri verilmesine rağmen, türleri de belirtilmiştir. Bu durum bize, dükkânları çeşitlerine göre tasnif etme imkânını vermiştir.(Bakınız Tablo V)

Vakfın bütün geliri 10 623 guruş²¹ ve iptal edilen miktar 1 434 guruştur.

Cevdet İktisat 922 numaralı vesikada sahife II//B ve IV//A 'da vakfın giderleri sayılmıştır. Bunlar ın başında vakıfın maaş alan şahıslar gelmektedir. Ücretlerin tamamı 1 620 guruş tutmaktadır. Ayrıca buradan, vakıfın maaş alanların mesleklerine göre alfabetik listesini çıkarmak da mümkün olmaktadır. (Bakınız Tablo IV) Vakıfın, vâkıfın Kızı oğlu Hasan Efendi'ye ve İlyas Efendi Tekkesine de buğday parası ayrılmıştır.

Giderler arasında vakıf edilen binaların tamirâtı ve bakımı için yapılan masraflar da oldukça önemli bir yer işgal etmektedir. Bu çerçevede hanın dört kapısı yenilenmiş, gereken yerleri tamir olunmuş, tepe camları konulmuş, dış kapıya perde alınmış ve hamamhanenin kiremidleri aktarılmıştır. Bu husus için yapılan toplam harcama 3 878 kuruştur.

Frenkhanenin²² kallariyesinin? makasları²³ yenilenmiş, bazı yerlerinin kiremidleri aktarılmış , mutfak ocağı tamir olunmuş ve ocağın duvarı yapılmıştır. Bunlar için 2 030 kuruş sarf edilmiştir.

Gümrüğün doğusunda bulunan köşk çok yıprandığı için, tamiri mümkün olmadığından yeniden yapılmıştır. Köşkün yeniden binası için 18 920 kuruş harcanmıştır.

Gümrüğün iç kısmı ve tahta örtüsü çok eskimiş ve oturmaya elverişli olmadığından , Gümrükçü Mehmed Ağanın oturduğu yer? ile birlikte yıkılıp yeniden 24 694 kuruş harcanarak yapılmıştır.

Küçük Handa bulunan Hüseyin Bey odası çok köhnemiş olması sebebiyle yıkılıp, 9 072 kuruş sarfedilerek yeniden inşa edilmiştir.

Ahır ve ahıra bitişik 5 mahzen ile Ali Bey odasının kiremitleri aktarılmış ve yüzeyi tamir olunmuştur. Manisalı odasının arası ve duvarı ile Çuka Emininin odası onarılıp, iki pencere kanadı ve altı demir kapı somunları değiştirilmiştir. Büyük Hanın yeraltı lağını tamir edilmiş ve toplam 3 648 kuruş harcanmıştır.

Balıkhanenin bazı yerleri , dükkânı tabanı ve duvarı, kahvehanenin ocağı tamir edilmiş ve kiremidleri aktarılmıştır. Bezzazistanda²⁴ 2 dükkânın ve 2 İpekçi

²¹ Osmanlılarda ilk para birimi akçe , 1697'ye kadar kullanılmıştır. Bundan sonra para birimi "kuruş" olmuştur. İlk kuruşlar 833 ayarında, 40 milimetre çapında ve 6 dirhem yani 19.25 gram ağırlığında idi. Kuruşun akçeye göre değeri zaman geçtikçe değişmiştir. Para birimi kuruş olduktan sonra 1 kuruş = 120 akçe ;40 para 1 kuruş; 1 akçe= 3 pul değerindedir. Mustafa Nuri Paşa, Netayicül-Vukuat, (Çev. Neşet Çağatay), I-II, Ankara, 1987, s.322.

²² Frenkhane; Avrupalıların kiracı sıfatıyla oturdukları büyük konak ve hanlar hakkında kullanılan bir tabirdir. Halk dilinde ferhane şeklinde ifade edilmiştir. M. Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, I, İstanbul, 1983, s.636.

²³ Makas; çatı ve köprülerde genellikle ağaçtan veya çelikten yapılan , ağırlığı karşılıklı iki ayağa veya duvara aktarılan çatılmış giriş sistemi. *Türkçe Sözlük*, Ankara, 1988, s.980.

²⁴ Bezzazitan, Bez, manifatura eşyası satılan yer, bedesten de denilmektedir. M.Zeki Pakalın, *a.g.e.*, I, s.228.

Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesap Bilançosu

dükkânlarının tabanları onarılmıştır. Terzi Manol odasının ocağı ve kapısı tamir olunup, diğer 2 odanın kilid demirleri yenilenmiştir. Terzi Abrahamın odası ve dükkânı ve Meli? dükkânının saçağı onarılmıştır. Bütün bunlar için 2 075 kuruş sarfedilmiştir.

Hamam duvarında 5 aded dükkânların kiremidleri akdarılıp, yakınındaki terzi dükkânlarının tabanı döşenip ve duvarı sıvanmıştır. Gümrük yakınındaki Lefter dükkânı onarılıp, Küçük Han duvarındaki 5 dükkânın saçakları tamir ve kiremidleri aktarılmıştır. Hendek dükkânlarının bazı saçakları aktarılmış ve tamamına 2 223 kuruş sarfedilmiştir.

Vakfın gelirlerini toplayana verilmek kaydıyla bağışlanmış olan, evin sokak tarafındaki çıkıntısı ve duvarı yıkılmış olduğundan yeniden yapılmıştır. Hayatın²⁵ tabanı yeniden döşenmiştir. Altında bulunan Çörekçi dükkânının kepenkleri yenilenip, tavanı ve bazı yerleri tamir edilmiştir. Bunun için 3 812 kuruş harcanmıştır. Değirmenlerin tamiri için 7 855 kuruş sarfedilmiştir.

Vakfın merdivenleri, kazma, taşçı kazması, küskü, kaldırım ve su yolları tamir edilmiştir. Camiinin büyük muamları yenilenmiş, şiddetli rüzgar sebebiyle vakfın tahrip olan kurşunları onarılmış ve eşya mahzeni kapısına kilid alınmıştır. Vakfın ve camiin bütün kandilleri için zeytinyağı alınması ve çukadarların masrafları ile birlikte tüm harcamalar 26 760 kuruş tutmaktadır.

Giderler arasında önemli bir yer tutan vakıf üzerinde yapılan, tamirde kullanılan malzemelerin alfabetik olarak listesi ve burada çalışan meslek gruplarının alfabetik listesi Tablo I - II ve III'de verilmiştir.

Vakfın gelirinden ibtâlât, görevlilere verilen ücret ve diğer masraflar çıkarıldıktan sonra 8 080 kuruş kalmıştır.

SONUÇ

Vakfın kâtibi tarafından her yıl düzenli olarak hazırlanan muhasebe bilançoları özellikle Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nunki gibi büyük vakıfların, vakfiyelerinden de kıymetli bilgiler içermektedir. Bu sayede vakıfların ne zamana kadar yaşadığını tesbit edebildiğimiz gibi, vakıftaki gelişme veyahut eksilmeleri de takipdebilmekteyiz.

Bu vesikada 1728 -1729 senesinde vakıfa ait bina tamiratı ve bakımı için sarfedilen her kuruşun hesabı bulunmaktadır. Alçı, altılama, asma zırh, bedavra, çerçevelik, depe camı, divar camı, dörtleme, döşeme, düver, elma tahtası, halka, horasan, karga, kargaburnu, kanapelik, ... v.b. malzemelerin miktarı, ağırlıkları ve kıymetleri açıkça belirtilmiştir.

Vakfın kira gelirleri, usta, malzeme ücretleri ile ilgili ödenen paralar, 1728 - 1729 yılının iktisadi durumunu yansıtmaya açısından son derece önemlidir. Vesikada geçen meslekler ve malzeme isimleri ile vakıfda bulunan kiracılar sosyal tarih için bize oldukça ilgi çekici bilgiler vermektedir.

Netice olarak, Cevdet İktisat Tasnifinde bulunan 922 numaralı vesika, Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın H.1089/ M. 1678 tarihinde vakfedilen binaların, H.1141 /M. 1728 -1729 tarihindeki durumunu da gözler önüne sermektedir.

²⁵ Hayat; 1. Genellikle köy ve kasaba evlerinde, üstü kapalı, bir veya birkaç yanı açık sofa 2. Avlu 3.Balkon 4. Sundurma *Türkçe Sözlük*, Ankara, Türk Dil Kurumu, 1988, s.625. Hayat, ortada alçak fakat iki kenarda, 20 sm. kadar yüksek olmak üzere üç bölümden oluşur. Genelde doğu kenarında nadiren de batı kenarında ocak bulunur. Hayatın büyük bir kısmının geçtiği yer olması sebebiyle böyle anılmış olmalıdır. Tuncer Baykara, *Yatağan Herşeyi ile " Tarihi Yaşatma Denemesi"*, Tokyo, 1984, ss.142-143.

TAMİRAT İÇİN KULLANILAN MALZEMELER

Alçı
Ahur dolmağa toprak
Altılama (Tahta)
Asma zırh
Bedavra *
Çerçvelik
Depe camı
Dıvar camı
Dörtleme (tahta)
Döşeme (tahtası)
Düver **
Elma tahtası
Halka
Horasan
Karga (kilit çeşidi)
Karga burnu
Kanapelik
Kanatlık
Kapu asması (kilit çeşidi)
Kaydırma
Kebir altılama (tahta)
Kebir dörtleme (tahta)
Kebir meşe
Kebir tahta
Keçe
Keletir ?
Kerpiç
Ketan
Kilit
Kilitlü
Kireç
Kiremid
Kufi
Kullab
Kullab-ı asma (kanca, çengel)

Tablo I

* Bedavra; (bedavra, bedavra tahtası, bedevle, bedevra, bıdavra) Damda üzerine kiremit yerine örtülen ince tahta. *Derleme Sözlüğü II, Ankara, 1965, ss. 594-595.*

** Düver ; Çatı yapımında salmaların altına yatay konulan kalınca ağaç. *Derleme Sözlüğü, XII, Ankara, 1982, s. 4489.*

Tamiratta Kullanılan Malzemeler

Kum
Kutubbaşları
Küre
Lopçe?
Mertek
Merteklük
Mil demiri
Mismar
Mismar-ı cam
Mismar-ı pervaz
Ocak taşı
Oluk
Oluk demiri
Pencere takımı
Pencere takımı küllabı
Perde
Pervaz
Rezeler (Kapı menteşesi)
Saman
Samanlı
Sanduk tahtası
Tahta
Tahtalık
Tahtalık dörtlemesi
Taş
Tavan
Teneke
Tuğla
Turab
Yarma
Zendine(tahta)

Tablo II

Tamiri Yapan Meslek Grupları

Badanacı
Bıçakçı
Hammal
Rencber (ırgat, işçi)
Sıvacı
Demirci
Üstâd (usta)

Tablo III

Vakıftan Para Alan kişiler

Cabi-i icarât
Cabi-i mukataa-i ab
Devirhanan
Dizdar
Duâ-guy
İmam
Hatib
Kaimmakam-ı müteveli
Kayyum
Müezzin
Müezzin-i sani
Neccar-ı vakf
Pasban-ı Çarşı
Pasban-ı Han-ı Kebir
Pasban-ı Han-ı Sagir
Pasban-ı Bezzazistan
Ser suyolcu
Süleyman Halife

Tablo IV

Vakıfta Bulunan Dükkânların Türleri

Abacı
Bakkal
Balikhane
Berber
Boyacı
Börekçi
Çizmeci
Çubukçu
Fötörcü
Gazzaz
Hallac
Hamam
Kahvehane
Kuyumcu
Manka
Mahzen
Mestçi
Pabuççu
Sarraf
Saraç
Varilci

Tablo V

Ek I. Köprülü Fazıl Ahmed Paşa'nın 1089 Tarihli Vakfiyesine Göre Vakfı Oluşturan unsurlar

Adı	Bulunduğu yer	Adedi	Türü
Kârgir Büyük Han	Tahtanî	50	oda
	Fevkanî	54	oda
Kârgir Küçük Han	Tahtanî	17	oda
	Fevkanî	18	oda
		1	Mahzen
Han-ı Kebire bitişik		24	Dükkân
Bedestenin üst katında		44	Dükkan
Bedestenin arkasına bitişik		24	Dükkan
Bedestenin Gümrük tarafında		2	Mahzen
Bedestene bitişik		18	Oda
		1	Matbah
		1	Matbah
Bedestenin altında		1	mahzenli küçük hamam
		1	Gümrükhane
		2	Oda
		1	Börekçi Fırını
		1	Fevkani oda
		1	Şerbetçi dükkamı
		1	Yahudihane
Yahudihaneye bitişik		2	Hane
	Altı üstlü	1	Hane
Kal'a duvarına bitişik ,	deniz kenarında	2	şem'hane

*Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab
Bilançosu*

Tablo VI
Cevdet İktisat 922
s. III A

Merhum Vezir-i azam -ı sabık Köprülüzâde Fazıl Ahmed Paşa 'nın medine-i İzmir'de vaki' vakf-ı // şeriflerinin 1141 senesi mah-ı Muharremi ibtidasından bir sene tamamına değin vaki' olan // irad ve ibtali ve mürtezikaya verilen vezaif ve iktiza eden tamir ve termimatı beyan eder menihi taala sene 1141

HAN - I KEBİRİN FEVKANİ ODALARI

Ömer? Ağa guruş 36	Yasef bab guruş 36
İbrahim Ağa bab 1 guruş ibtal 1	Amed ü reft bab 1 guruş 36
İbtal 1	Sarioğlu bab 2 guruş 72
Amed ü reft 1 guruş 60 hasil guruş 40	ibtal-i irad 20
Menahot bab 1 guruş 36	Memaki bab 1 guruş 36
Goromy bab 1 guruş 36	Hahani? bab 1 guruş 36
Nikola bab 1 guruş 36	Meni bab 1 guruş 36
Avzalem? bab 1 guruş 36	Anton bab 1 guruş 51

Yekun-ı irad guruş 552

Yekun-ı ibtal guruş 36

HAN - I KEBİRİN SAGİR ODALARI

Karabet bab 1 guruş 20	Ahmed bab 1 guruş 20
Belasto bab 1 guruş 20	Amed ü reft bab 1 guruş 20 hasil guruş 5
İbtal guruş 15	Orno? bab 1 guruş 20
Karlerbah ? bab 1 guruş 20	Amed ü reft bab 1 guruş 20 hasil guruş 8
İbtal guruş 12	
Eskalih? bab 1 guruş 20	Hani bab 1 guruş 20
Amed ü reft bab 1 guruş 18 hasil guruş 3	İbtal guruş 15
Otto bab 1 guruş 15	İbtal sene-i kamile
Hekim bab 1 guruş 20	Dimitri bab 1 guruş 20
Kaznovi bab 1 guruş 20	Hani bab 1 guruş 20
Mendeli bab 1 guruş 20	Frankolı bab 1 guruş 20
Amed ü reft bab 1 guruş 20 hasil guruş 5	İbtal guruş 15
Amed ü reft bab 1 guruş 20 hasil guruş 11	İbtal guruş 9
Amed ü reft bab 1 guruş 20 hasil guruş 12	İbtal guruş 8
Amed ü reft bab 2 guruş 25 hasil guruş 12	İbtal guruş 13
Amed ü reft bab 1 guruş 18 hasil guruş 6,5	İbtal guruş 11,5
Amed ü reft bab 6 guruş 18 hasil guruş 9	İbtal guruş 9
Menol bab 1 guruş 18	Nazretoğlu bab 1 guruş 18

Nahide Şimşir

Mehmed bab 1 guruş 20
I// A

Sahaf bab 1 guruş 20

Mustafa bab 1 guruş 20
İğnezar? bab 1 guruş 20

Simon bab 1 guruş 20
Gablîye? bab 1 guruş 20

Yekun-ı irad 491,5

Yekun-ı iptal 138,5

HAN-I KEBİRİN TAHTANI MAHZENLERİ

Hayve? bab 1 guruş 24
Nikola bab 3 guruş 90
Mendeli bab 1 guruş 36
Deskali? bab 1 guruş 36
Kirkor bab 1 guruş 36
Devi? bab 1 guruş 36
Aslan bab 1 guruş 36
Nikola bab 1 guruş 26
Kalem? bab 1 guruş 36
Siveliko bab 1 guruş 36
Horhaki? bab 1 guruş 36
Melemenli? bab 1 guruş 36
Nebaki? bab 2 guruş 36
Panayot bab 3 guruş 10
Seyyid Mehmed bab 1 guruş 36
Corci bab 1 guruş 36
İbrahim bab 1 guruş 36

Katırcı bab 2 guruş 60
Hayve? bab 1 guruş 36
Avzalem bab 1 guruş 36
Dimitraki bab 1 guruş 36
Siveliko bab 1 guruş 36
Hacı Mehmed bab 3 guruş 36
Kardüz? bab 1 guruş 36
Salamon bab 1 guruş 30
Avram bab 1 guruş 36
Hacı Ali bab 1 guruş 36
Şevga? bab 3 guruş 80
Aban bab 1 guruş 36
Ahraoğlu? bab 2 guruş 72
Köseoğlu bab 1 guruş 36
Sakızlı bab 1 guruş 3
Hacı Ahmed bab 1 guruş 36

Yekun-ı İrad 1 460

KAPU ARASINDA OLAN MANKALARDIR

Hacı Bilal bab 1 guruş 7
Anastaş? bab 1 guruş 9
İbtal guruş 4,5
Panayot bab 1 guruş 11

Avanis bab 1 guruş 15
Manka bab 1 guruş 9 hasıl guruş 4,5
Pedro bab 1 guruş 11
Gazzaz bab 1 guruş 9

Yekun-ı İrad guruş 70,5

Yekun-ı İbtal guruş 4,5

I/B

HAN - I SAGİRİN FEVKANİ ODALARI

Hacı Bilal bab 1 guruş 14	Amed - ü reft bab 1 guruş 40	hasil guruş 15	
İbtal guruş 25	Amed - ü reft bab 1 guruş 30	hasil guruş 13	
İbtal guruş 17	Amed - ü reft bab 1 guruş 36	hasil guruş 30	
İbtal guruş 6	Amed - ü reft bab 1 guruş 36	hasil guruş 30	
Ferfesko? bab 1 guruş 36	Lodi? bab 1 guruş 36		
Amed - ü reft bab 1 guruş 18	hasil guruş 9	İbtal guruş 9	
Amed - ü reft bab 1 guruş 18	hasil guruş 7	Amed - ü reft bab 1 guruş 18	hasil guruş 10
İbtal guruş 11			
Amed - ü reft bab 1 guruş 18	hasil guruş 10	İbtal guruş 8	
Panaki bab 1 guruş 18		Yani bab 1 guruş 18	
Amed - ü reft bab 1 guruş 18	hasil guruş 7	İbtal guruş 11	
Kassab bab 1 guruş 18		Aragil ? bab 1 guruş 18	
Amed - ü reft bab 1 guruş 18	hasil guruş 9	İbtal guruş 9	
Amed - ü reft bab 1	hasil guruş 7	İbtal guruş 11	
Otto bab 1 guruş 18?		Amed - ü reft bab 1 guruş (eksik) 5,5	
İbtal guruş 14			

Yekun - ı İrad (eksik)

Yekun-ı İbtal (eksik)

HAN - I SAGİRİN TAHTANİ MAHZENLERİ

Yasef bab 1 guruş 36	Aleksan? bab 2 guruş 60	
Hacı Hüseyin bab 1 guruş 30	Anton bab 1 guruş 7	
Anton bab 1 guruş 25	Hüseyin bab 1 guruş 7	
Devi? bab 1 guruş 42	Tarolak? bab 1 guruş 45	
Frenduz? bab 1 guruş 42	Sarıoğlu bab 1 guruş 40	
Aslan bab 1 guruş 28	Hiler? bab 1 guruş 12	
Avram bab 1 guruş 24	Kirkor bab 1 guruş 36	hasil guruş 34
İbtal guruş 2	Karakas? bab 3 guruş 50	
Amed - ü reft guruş 30	hasil guruş 20	İbtal guruş 10
Ahmed bab 1 guruş 30	Avram? bab 1 guruş 25	
Sarı? bab 1 guruş 20		

Yekun-ı İrad guruş 564

Yekun-ı İbtal guruş 12

HAN -I SAGİRE MUTTASIL DÜKKÂN LARDIR

Karaca guruş 48	Vasilaki bab 1 guruş 27
Dimitri bab 1 guruş 27	Yasef bab 1 guruş 27
Yanaki? bab 1 guruş 27	Balargahi? bab 1 guruş 27
Menesi? bab 1 guruş 40	

Yekun-ı İrad guruş 223

FRENKHANE VE GÜMRÜK ETRAFLARI

Frenkhane bab 1 guruş 400	Levandadi? bab 1 guruş 15
Berber Muslu bab 1 guruş 42	Hasend? bab 1 guruş 36
Saraç Ömer bab 1 guruş 12	Amed ü reft bab 1 guruş 27 hasil 23,5
İbtal-i irad 3,5	Kahvehane bab 1 guruş 36
Gümrük guruş 1200	Lefter bab 1 guruş 20
Mahzen ? bab 1 guruş 30	İbtal-i sene-i kâmile
Manka bab 1 guruş 10	İbtal-i sene-i kâmile

Yekun-ı İrad guruş 17 845

Yekun -ı İbtal guruş 43,5

HAN-I KEBİRE MUTTASIL OLAN DÜKKÂN LARDIR

Nazret? bab 1 guruş 30	Vasilaki bab 1 guruş 30
Nazret? bab 1 guruş 30	Gazzaz bab 1 aded 30
İsak? bab 1 guruş 30	Karabet? bab 1 guruş 30
Sarrafbab 1 aded 30	Lazro? bab 1 guruş 2
Karabet bab 1 guruş 27	Petros bab 1 guruş 30
Pogos bab 1 guruş 30	Kirkor bab 1 guruş 30
Petros bab 1 guruş 30 hasil 27,5	İbtal guruş 2,5
Yasef bab 1 guruş 30	Pogos bab 1 guruş 30
Petros bab 1 guruş 30	Save? bab 1 guruş 30 hasil 27,5
İbtal guruş 2,5	Ağnazar? bab 1 guruş 30
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 20	İbtal guruş 10
Ruhan? bab 1 guruş 30	Drum? bab 1 guruş 30
Avram bab 1 guruş 30	

*Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab
Bilançosu*

Yekun-ı İrad guruş 612

Yekun-ı İbtal guruş 1

BEZZAZİSTANA MUTTASIL OLAN DÜKKANLARDIR

Saraç guruş 30	Dükkân bab 1 guruş 30
Ybtal-i sene-i kâmile	Avanis bab 1 guruş 30
Sinan Ağa bab 1 guruş 30	Ağa? bab 1 guruş 30
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 15	İbtal-i guruş 15
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 14	İbtal 16

II/ A

Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 16	İbtal guruş 14
Simon bab 1 guruş 30	Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 5
İbtal guruş 25	Mıgırdıç bab 1 guruş 30
Amed ü reft bab 1 guruş 30 hasil 15	İbtal guruş 15
Hüseyin guruş 15	Mustafa Ağa bab 1 guruş 20
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 18	İbtal -i guruş 12
Yasef bab 1 guruş 30	Kirkor bab 1 guruş 30
Dimitri bab 1 guruş 27	Monaiko? bab 1 aded 30
Karz? bab 1 guruş 30	Müezzin bab 1 guruş 27
Dimitri bab 1 guruş 30	İsak bab 1 guruş 18
Yordaki ? bab 1 guruş 36	Panalot bab 1guruş 36

Yekun-ı İrad 593

Yekun-ı İbtal 12,5

BEZAZİSTANIN KARA CANİBİNDE DÜKÂNLARDIR

Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 12,5	İbtal guruş 17,5
Hani bab 1 guruş 30	Meni? bab 1 guruş 30
Amed - ü reft bab 1 hasil guruş 3	İbtal guruş 28
Amed - ü reft bab 1guruş 30 hasil 9	İbtal guruş 21
Amed -ü reft bab 1 guruş 30 hasil 15	İbtal 15
Amed -ü reft bab 1 guruş 30 hasil 15	İbtal 15
Amed - ü reft bab 1 guruş 30	İbtal-i sene-i kâmile
Amed - ü reft bab 1 guruş 30	İbtal-i sene-i kâmile
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 6	İbtal guruş 24
Virat ? bab 1 guruş 30	Pandoli ? bab 1 guruş 40
Amed - ü reft bab 1 guruş 40	İbtal-i sene-i kâmile

Nahide Şimşir

Amed -ü reft bab 1 guruş 30	İbtal-i sene-i kâmile
Tatos? bab 1 guruş 30	İsak bab 1 guruş 30
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 22,5	İbtal guruş 7,5
Kirkor bab 1 guruş 30	Anton bab 1 guruş 30
Erzama? bab 1 guruş 30	Dükkân bab 1 guruş 30
İbtal-i sene-i kâmile	

Yekun-ı İrad guruş 348

Yekun-ı İbtal 272

BEZZAZİSTANIN DERYA TARAFINDA OLAN DÜKKÂNLARDIR

Amed -ü reft bab 1 guruş 30 hasil 3	İbtal guruş 27
Agob bab 1 guruş 30	Petros bab 1 guruş 30
Şoga ? bab 1 guruş 30	Avram bab 1 guruş 30
Pedor bab 1 guruş 30	Yanaki? bab 1 guruş 30
Hani bab 1 guruş 30	Sentov bab 1 guruş 40
Amed - ü reft bab 1 guruş 40 hasil 30	İbtal guruş 25
Nikola bab 1 guruş 30	Avranov bab 1 guruş 30
Hahani? bab 1 guruş 30	Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 5
İbtal guruş 25	Corci bab 1 aded 30
Amed - ü reft bab 1 guruş 30 hasil 12,5	İbtal guruş 17,5

Yekun - ı İrad 540,5

Yekun- ı İbtal 79,5

CAMİİ ŞERİF ETRAFINDA OLAN DÜKKÂNLARDIR

Amed ü reft bab 1 guruş 24 hasil 15	İbtal guruş 9
Çizmeçi bab 1 guruş 24	Kuyumcu bab 1 guruş 24
Hallac bab 1 guruş 18	Kahvehane bab 1 guruş 18
Balıkhane bab 1 guruş 40	Amed - ü reft bab 1 guruş 20 hasil 10
İbtal guruş 10	Hallac bab 1 guruş 20
Berber Mustafa bab 1 guruş 24	Menako? bab 1 guruş 9 hasil 6 İbtal guruş 3
Öksüz bab 1 guruş 12	Varilci bab 1 guruş 30
Varilci bab 1 guruş 30	Çubukçu bab 1 guruş 6
Aron bab 1 guruş 12	Sumak? bab 1 guruş 12
Fötörcü bab 1 guruş 1	Todori? bab 1 guruş 12
Nardo ? bab 1 guruş 12	Çubukçu bab 1 guruş 12
Amed - ü reft bab 1 guruş 8 hasil 5	İbtal guruş 3
Hamam bab 2 guruş 75	Börekçi bab 1 guruş 48
Mahzen bab 1 guruş 40	İbtal sene-i kâmil
Mahzen bab 1 guruş 36 hasil 28	İbtal guruş 8

*Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab
Bilançosu*

Mahzen-i Yaşago? bab 1 guruş 40

Yekun- ı İrad guruş 122

Yekun - ı İbtal guruş 73

HENDEKTE OLAN DÜKKÂN LARI BEYAN EDER

Bakkal bab 1 guruş 33
Lorigi? bab 1 guruş 15
Börekçi bab 1 guruş 24
Boyacı bab 1 guruş 36
Mestçi bab 1 guruş 18
Berber bab 1 guruş 18
Gazzazbaşı bab 1 guruş 18
Mehmed bab 1 guruş 18
Diğer Hüseyin bab 1 guruş 18
İlyas bab 1 guruş 18

Papuccu bab 1 guruş 15
Aynacı bab 1 guruş 9
Abacı bab 1 guruş 12
Samuel bab 1 guruş 1
Adun? bab 1 guruş 18
Seyyid Ahmed bab 1 guruş 18
Hüseyin bab 1 guruş 18
Hacı Hüseyin bab 1 guruş 18
Şehla bab 1 guruş 18
İbrahim bab 1 guruş 18

II/B

Hoca? bab 1 guruş 18
Ahmed bab 1 guruş 18
Memiş bab 1 guruş 18
İbtal guruş 34

Osman bab 1 guruş 18
Ali bab 1 guruş 18
Mukataa-i Ab guruş 1274 hasil guruş (eksik)
Asiyab öşrü 4 guruş 612 hasil guruş 130

Yekun ma' irad guruş 468

MECMAU'L - MECAMİ YEKUN - I İRAD 10 623
MECMAU'L- MECAMİ YEKUN- I İBTAL 1 434

SENE- İ MERKUMEDE MÜRTEZİKAYA VERİLEN VEZÂİF

İmam Efendi guruş 48
Müezzin-i evvel guruş 30
Kayyum guruş 12
Sersuyolcuyan guruş 120
Süleyman Halife guruş 30
Cabi-i mukataa -i ab guruş 36
Pasban- ı Han -ı Kebir guruş 48
Pasban -ı çarşu neferen? 2 guruş 72
Neccar-ı vakf guruş 30

Hatib Efendi guruş 30
Müezzin-i sani guruş 18
Devirhanan Tefsirde 5 guruş 45
Hüseyin Halife guruş 45
Mehmed Halife guruş 24
Cabi-i icarat guruş 90
Pasban- ı Han - ı sagir guruş 48
Pasban-ı Bezzazistan guruş 48
Munsif-ı Ahmed Ağa Duâ- guy guruş 21

Nahide Şimşir

Dizdar Ahmed Ağa duâ- gıy guruş 21

İlyas Efendi Tekkesine hınta baha kıymet 600 guruş 30

Kızıoğlu Hasan efendi hınta baha kıymet 300 guruş 15

Kaimmakam -ı Mütevelli guruş 600 Katib -i vakf guruş 60

Yekun -ı vezaif guruş 1 620

Senê-i mezkurede vakf-ı merkuma iktiza' eden ta'mir ve termim ve ba'zı mesârif müteferrikasını beyan eder

Hanın dört kapusu tecdid olub ve gayrı yerleri ta'mir olub ve depe camları konuldu ve taşra kapusuna cedid // perde alunub ve hamamhanesinin kiremidleri aktarılub ve ba'zen tamir olundukda

Tahte araba 25 baha 250

Bedavere araba 250 baha 125

Keçe araba 4 baha 400

Depe camı araba 80 baha 800

Mismar baha 180

Tuğla araba 10 baha 15

Horasan baha 30

Rençberan araba 10 baha 300

Altılama araba 3 baha 72

Oluk araba 1 baha 50

Perde araba 1 baha 460

Yarma araba 9 baha 360

Kiremid araba 830 baha 340

Küre -i haml 7 baha 70

Üstadiye araba 10 baha 425

Yekun-ı baha 3 878

III// A

Frenkhanenin kallariyesinin? makasları tecdid olunub ve ba'zı mahallerinin kiremidleri aktarılub ve matbağ// ocağı ta'mir olub ve ocağın üzerine divarı yapıldı

Ocaктаşı araba 3 baha 230

Kum -ı haml araba 8 baha 80

Taş baha 200

Mertek araba 3 baha 30

Samanlı araba 20 baha 30

Mismar baha 80

Rençberiyeye baha 300

Kireç kantar araba 10 baha 200

Kiremid araba 500 baha 180

Zendine

Yarma araba 20 baha 60

Kebir tahta araba 1 baha 30

Üstadiye baha 490

Hamaliye baha 10

Yekun - ı baha 2 030

*Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab
Bilançosu*

Gümrük iskelesine kazıklar çakılıb ve matbağ ocağı ve ahur damı ta'mir oldu ve dam kapusu tecdid olub ve hamam // divarları sıvanub ve camekân taban tuğlası döşenüb ve bi'l-cümle gümrüğün kiremidleri akdarıldı

Kazık araba 115 baha 1500	Meşe ? araba 1 baha 20
Altılama araba 1 baha 24	Tahta araba 13 baha 24
.....? demiri araba 1 baha 105	Neştovan? 3 baha 3
Rezeler baha 50	Tuğla araba 180 baha 220
Kiremid araba 100? baha 390	Kerpiç kantar 20 baha 400
Kum -ı haml araba 19 baha 190	Küre -i haml araba 18 baha 180
Ahurdolmağa toprak baha 150	Mismar baha 830
Hammaliye baha 60	Üstadiye baha 23 baha 1000
Rençberan araba 18 baha 540	

Yekun baha 5 789

Def'a Gümrüğün canib -i şarkiyyesinde olan köşkün ta'miri mümkün olmayub müceddeden bina olundu

Tahtalık araba 6 baha 1200	Düver araba 2 baha 435
Kebir dörtleme araba 13 baha 750	Kaydırma araba 55 baha 1320
Altılama araba 9 baha 360	Kebir meşe araba 9 baha 360
Kaydırma araba 48 baha 480	Mahrme? araba 4 baha 40
Kebir meşe araba 5 baha 50	Kanatlık araba 9 baha 250
Düver tahtası araba 14 baha 520	Döşeme tahtası araba 96 baha 1150
Yarma araba 192 baha 560	Tavan araba 640 baha 2580
Teneke araba 41 baha 250	Elma tahtası araba 1 baha 15
Samanlı araba 150 baha 600	Asma zırh baha 60
Olukdemiri baha 20	Mismar kıymet 41 baha 1610
Mismar pervaz ve ..... araba 12 650 baha 240	Kiremid araba 1200 baha 440
Hamalliyeye baha 300	Bıçakçı ücreti baha 700
Üstadiye araba 93 baha 3850	Rençberan araba 26 baha 780

Yekun -ı baha 18 920

Def'a gümrüğün haremi ve tahta puşî köhnelenüb kabil-i süknâ olmayub Gümrükçü Mehmed Ağa'nın İbrahim? ona ..... bilkülliyye // hedim olunub müceddeden bina olundu

Düver ve tahtalık araba 7 baha 1 680 kıymet 240	
Düver ve tahtalık dörtlemesi araba 7 baha 420 kıymet 20	
Kebir altılama araba 46 baha 1007 kıymet 27	
Mertek araba 80 baha 480 kıymet 6	
Zendine araba 36 baha 760	
Dörtleme araba 63 baha 308	Düver tahtası araba 7 baha 370

Nahide Şimşir

Yarma araba 370 baha 1160	Vergeh tabanı araba 33 baha 390
Çerçevelik araba 8 baha 356	Kebir tahta araba 49 baha 480
Tavan araba 270 baha 1540	Kelulak? araba 5 baha 160
Kanapelik araba 4 baha 120	Sanduk tahtası araba 12 baha 364
Elma tahtası araba 8 baha 120	Döşeme tahtası araba 150 baha 1600
Mil demiri araba 6 baha 36	Pencere takımı araba 5 baha 180
Halka ve karga burnu araba 20 baha 80	Kapu asmaı araba 18 baha 85
Bıçakçıya baha 680	Kilütlü araba 3 baha 40
Karga araba 1 baha 18	Divar camı araba 14 baha 1360
Kerpiç araba 1000 baha 330	Kireç kantar 30 baha 560
Kum baha 160	Turab baha 360
Sıvacıya baha 240	Ketan baha 51
Alçı baha 12	Saman baha 30
Merteklük baha 36	Tuğla ve kiremid araba 3500 baha 1270
Mismar ve pervaz ve kaşık ve lopçe? ve mismar - cam araba 500 baha 460	Üstadiye araba 85 baha 3720
Mismar kıymet 48 baha 2270	Hamaliye baha 250
Rençperiyeye 55 baha 1650	

Yekun -ı baha 24 694

Han-ı sagirde Hüseyin Bey odası köhnelenüb bilkülliye hedim ve müceddeden bina olundu

Tahtalık araba 3 baha 720	Rendine araba 18 baha 340
Kebir yarma araba 93 baha 370	Bedavra araba 120 baha 48
Altılama araba 12 baha 280	Kaydırma araba 55 baha 500
Vergeh araba 85 baha 350	Kanatlık araba 2 baha 60
Döşeme tahtası araba 30 baha 360	Tavan araba 33 baha 160
Kireç araba 1 680 baha 700	Bıçakçıya baha 84
Oluk araba 1 baha 45	Küre haml araba 65 baha 650
Tuğla araba 220 baha 220	Kebir kütük araba 10 baha 120
Pencere takımı köllab ve asma zırh araba 15 baha 145	Mismar kıymet 13 baha 500
Keletir? araba 2 baha 30	Kerpiç kantar 25 baha 500
Mismar araba 250 baha 130	
Kum -ı haml araba 25 baha 250	
Dam dökmeğe ve binasına üstadiye araba 42 baha 1700	
Rençperiyeye araba 24 baha 720	Hamaliye baha 90

Yekun -ı baha 9 072

*Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab
Bilançosu*

III//B

Ahurun ve muttasıl 5 aded mahzenlerin ve Ali Bey odasının kiremidleri akdarılıb sutuhu ta'mir olub // ve Manisalı odasının mabeyn ve duvarı ve Çuka Emininin odası ta'mir olub ve iki pencere kanadı tecdid olub // ve altı demir kapu somunları tecdid olub ve hana muttasıl duralarıyla ? bi'l - cümlesine ve han -ı kebirin yol - ı karizleri ta'miriyle

Düver araba 2 baha 100	Mertek araba 1 baha 9
Dörtleme araba 2 baha 110	Altılama araba 1 baha 30
Samanlı araba 4 baha 16	Tahta araba 16 baha 130
Demirciye baha 145	Kiremid araba 1550 baha 580
Bedavra araba 90 baha 35	Mismar baha 200
Kireç baha 180	Kum -i haml araba 17 baha 70
Horasan baha 45	Badanaciya kıymet 51
Kütük araba 26 baha 170	Çeşmeler kuyusuna ve parmak kapuya kullab baha 75
Tuğla araba 70 baha 70	Hamaliye baha 12
Üstadiye araba 24 baha 1020	Rençberiyeye araba 20 baha 600

Yekun- ı baha 3 648

Balıkhanenin ba'zı mahalli ta'mir ve dükkânı tabanı tecdid ve duvarı sıvanub maan kahvehanenin ocağı // ta'mir ve kiremidleri akdarılıb ve bezzazistanda 2 dükkân tabanı ve maan 2 gazzaz dükkânlarının tabanı // ve terzi Manol odasının ocağı ve kapusunun ta'miri ve iki aher odaların kilid demiri tecdid olundu // ve terzi Abraham odası ve dükkânı ta'miriyle ve Melli? dükkânının saçağı akdarılmasıyla bilcümlesine

Dörde! araba 2 baha 20	Zendine araba 5 baha 100
Mertek araba 25 baha 100	Döşeme tahtası araba 22 bab 220
Tavan araba 3 baha 15	Zırh-ı kullab araba 3 baha 12
Küre -i haml araba 24 baha 240	İmam evine oluk araba 1 baha 70
Mismar baha 200	Temurciyebaha 90
Parmak kapuya köllab araba 2 baha 36	Hamaliye baha 12
Üstadiye araba 14	Rençberiyeye araba 6 baha 180
Kireç kum baha 80	

Yekun baha 2 075

Hamam divarında 5 aded dükkânlarının kiremidleri akdarılıb kurbinde terzi dükkânlarının tabanı döşenüb ve duvarı sıvanub Gümrük kurbinde Lefter dükkânı ta'mir ve han -ı sagir duvarında 5 aded dükkânın // saçakları ta'mir ve kiremidleri akdarılıb ve hendek dükkânlarının ba'zı saçakları akdarılıb bi'l - cümlesine

Altılama araba 3 baha 90

Tahta araba 36 baha 260

Nahide Şimşir

Tavan araba 15 baha 90	Mertek araba 20 baha 220
Dörtleme araba 2 baha 120	Samanlı araba 10 baha 40
Kilid demiri araba 1 baha 22	Mismar kıymet 5 baha 210
Halka kullab ve asma araba 22 baha 99	Kiremid araba 900 baha 300
Hamaliye baha 12	Üstadiye araba 11 baha 490
Rençberiyeye araba 90 baha 270	

Yekun -ı baha 2 223

IV // A

Cabilde meşruta menzilin şahnişin ve duvarı hedim olub müceddeden bina olunub ve hayatın tabanı // dahi tecdiden döşenüb ve tahtında vaki' Çörekçi dükkânının dahi kepenkleri tecdid olub sakı ve ba'zı iktiza // eden mahalleri ta'mir olunub bi'l-cümle

Selânik meşesi araba 19 baha 800	Altılama araba 8 baha 200
Zendine araba 5 baha 100	Döşeme tahtası araba 79 baha 614
Yarma ve Tavan araba 33 baha 125	Mertek araba 5 baha 45
Zırh -ı kullab araba 14 baha 60	Mil demiri araba 3 baha 18
Kireç kantar 15 baha 300	Kum -ı haml araba 12 baha 120
Tuğla araba 250 baha 210	Kiremid araba 400 baha 150
Mismar kıymet 6 baha 220	Hamaliye baha 80
Üstadiye araba 11 baha 440	Rençberiyeye araba 11 baha 330

Yekun -ı baha 3 812

ASİYABLARA VAKİ' OLAN TA'MİRADDIR

Zendine araba 8 baha 160	Yarma araba 73 baha 230
Özdoğrama araba 13 baha 170	Meşe araba 9 baha 390
Direk araba 1 baha 42	Mahme? araba 7 baha 65
Samanlı 15 baha 60	Altılama araba 2 baha 48
Dörtleme araba 40 baha 48	Döşeme tahtası araba 52 baha 530
Oluk araba 1 baha 300	Oluk kapağı araba 1,5 baha 130
Kütük araba 1 baha 130	Burmalık araba 1 baha 42
Kutupbaşları ? ve sebk? akçeleri baha 366	Karaağaç araba 0,5 baha 60
Kasnaklık araba 6 baha 140	Kaşıklık araba 5 baha 250
Alçı kıymet 10 baha 45	Horasan baha 20
Kürek araba 1 baha 15	Mismar baha 700
Asma ve zırh baha 26	Demur alatu? baha 366
Kilitler meremmatı baha 120	Kiremid araba 450 baha 180

*Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab
Bilançosu*

Küre -i haml araba 45 baha 200
Üstadiye baha 2 640

Hamaliye baha 200
Rençperiyе 6 baha 160

Yekun -ı baha 7 855

Vakfın iki merdübanı tecdid olunmasına düver altılması mismar hamaliye baha 310
Vakfın kazma ve külünk ve küskü ta'mirlerine baha 270
Vakfın ba'zı mahallerinin kaldırım ta'mirine baha 780
Cami'i şerifin şem'i kebirleri tecdid olunmasına şem'i asl kıymet 26 baha 3 160
Şedid rüzgar sebebi ile vakfın kurşunları perişan oldukda üstadiye baha 150
Eşya mahzeni kapusuna kuff alındı baha 100
Cümle su yolları ta'mirine baha 9 600
Vakfın ve cami'i şerifin kanadilleriçün revgan-ı zeyt kantar 9,5 baha 7 590
Paşa Efendimizin gelen çukadarların mesârifi baha 4800

Yekun-ı baha 26 760

Mecma-i yekun-ı mesarifat baha 11 0760

Be hesab guruş 923

IV// B

Fi el- asl irad guruş

16 057

01 434

İhrac -ı ibtalat

10 623

00 923

mesârif -i ta'mirat ve şem'i asel ve revgan -ı zeyt ve
mesârif -i müteferrika

0 9 700

0 1 020

vezâif

0 8 680

0 0 600

ta'amiye -i kaimmakam-ı müteveli

0 8 080

İşbu 1141 senesi Muharreminin guresinden bir sene tamamına değin kaimmakam-ı müteveli Genç Osman Ağa'nın // zaman -ı tevliyetinde vakf-ı mezburun iradından zikr olunduğu üzere ibtalat ve vezâif ve sair // mesârifat -ı fûrühâde oldukdan sonra 8 080 guruş sahhu'l- baki kaldığı işbu mahalle şerh verildi

Bende El- hac Mehmed // kâtib -i vakf sah

Nahide Şimşir

Köprülü Fâzıl Ahmed Paşa'nın İzmir'deki Vakıflarına Ait Hicri 1141 Tarihli Bir Hesab Bilançosu

§§§§

IV // B

قالت	١٤٠٥٢
الامانة ايتا اوت	١٤٢٤
مسافر تعيان و عوج و درون تبر و مساعدت	١٠٩٦٢
وظائف	٩٧٠٠
طبايع فاقمات	١٦٨٠
	١٠٨٨٠

الحمد لله الذي جعلنا من عباده الصالحين
 فانه قد اذن لنا في هذه السنة
 من فوائده و نفعه و كرمه و كبره
 من فوائده و نفعه و كرمه و كبره
 من فوائده و نفعه و كرمه و كبره

IV // A

حاصل من مشروطة من ارباب
 من فوائده و نفعه و كرمه و كبره
 من فوائده و نفعه و كرمه و كبره

بازار	١٤٠٥٢
بازار	١٤٢٤
بازار	١٠٩٦٢
بازار	٩٧٠٠
بازار	١٦٨٠
بازار	١٠٨٨٠

اسمايل و اقر اولون تعيان

بازار	١٤٠٥٢
بازار	١٤٢٤
بازار	١٠٩٦٢
بازار	٩٧٠٠
بازار	١٦٨٠
بازار	١٠٨٨٠

٧٨٥٥
 ١١٠٧٠
 ١١٠٧٠